

Djurhälsovård – FÅR och GET 2019

Det självklara valet för samlad kompetens om får och get

Bakgrund

Gård & Djurhälsan bedriver förebyggande djurhälsovård öppen för alla får- och getägare i Sverige, oberoende av var i landet de bor. Vi har en, för Sverige, unik och heltäckande veterinärmedicinsk kompetens inom fårhälsovård och lammproduktion. I vårt BAS-paket ingår bland annat obegränsad tillgång till vår dagliga telefoni där vi besvarar de mest varierande frågeställningarna som rör fårens hälsa och skötsel. I BAS-paketet ingår också rabatterade parasitanalyser, vid behov kostnadsfria obduktioner, nyhetsbrev, samt rabatterat pris på våra kurser. I PLUS-paketet ingår även ett hälsovårdsbesök av veterinär som ingående går igenom gårdens skötselsrutiner och djurhälsa.

Resultat

Efterfrågan på våra tjänster är stabil och god. Ca 2 000 lammproducenter är kunder hos oss idag och tillsammans äger de drygt 47 % av de får som finns i Sverige. En mycket viktig del av vår verksamhet består av kunskapsförmedling. Här spelar vår dagliga telefoni en viktig roll. Hit ringer huvudsakligen djurägare, men även praktiserande veterinärer som vill ha hjälp med frågeställningar som berör fårens och getternas hälsa. Under 2019 tog vi emot ca 5 000 samtal under vår telefoni. Vi skriver också artiklar som publiceras i Fåravelsförbundets tidskrift, i våra egna digitala nyhetsbrev, på vår hemsida och Facebook. På vår hemsida finns uppdaterad information om frågor som rör både djurhälsa och produktion. Våra nyhetsbrev är uppskattade och våra mätningar visar att de når en stor publik. Vi informerar om smittskyddsåtgärder i olika sammanhang, både smittskydd inom den enskilda gården och mellan olika gårdar som t ex vid livdjursinköp. När vi under våren för första gången i Sverige diagnostiserade den allvarliga klövsjukdomen CODD (smittsam digital dermatit hos får) var vi snabba med att sprida information till myndigheter, djurägarorganisationer, djurägare, fårklippare och praktiserande veterinärer.

Våra rabatterade analyser av parasitförekomst underlättar för lammproducenterna att följa djurens parasitbelastning med flera provtagningar både under betessäsongen och vid behov under andra årstider. Detta gör det möjligt för oss att hjälpa producenterna med gårdsanpassad rådgivning för parasitbekämpning. Den omfattande provtagningen ger oss dessutom en unik möjlighet att följa utvecklingen över tid för landet som helhet.

Rutinen med provtagning innan beslut tas om en eventuell behandling är sannolikt en starkt bidragande orsak till att vi i Sverige har avsevärt mindre problem med resistens mot avmaskningsmedel hos fårens parasiter än vad som är vanligt i de flesta andra länder med lammproduktion. Proverna tas huvudsakligen för att undersöka om det finns behov för avmaskning, men kan även tas efter en behandling för att se om behandlingsresultatet var bra.

Vi anordnar ett stort antal deltagarfinansierade kurser varje år. Under 2019 höll vi 68 kurser och 57 ERFA-träffar. Exempel på kurser vi hållit under året är lammingskurser, lammöverlevnadskurser, hullbedömningskurser, parasitologikurser, djuromsorgskurser, fårens vanligaste hälsoproblem, seminkurser för fårägare, utfodringskurser, kurs för getägare och kurser om fårsjukdomar för praktiserande veterinärer.

Diskussion

Gård & Djurhälsan är en resurs i arbetet med beredskap och bekämpning av smittsamma sjukdomar och i arbete som följd av andra oförutsedda händelser. Detta visade sig vara särskilt värdefullt vid vårens fall av den för Sverige helt nya fårsjukdomen CODD. Här var våra goda kontakter med internationella forskningsmiljöer och veterinärer avgörande för både ställande av diagnosen, kunskapsinhämtning och kunskapsförmedling om sjukdomen. I ett utmärkt samarbete med myndigheter och branschorganisationer kunde vi hantera fallet.

CODD.

Foto: Jennifer Duncan, University of Liverpool

Genom vår omfattande fältverksamhet och vårt goda samarbete med branschorganisationerna fångar vi upp aktuell problematik och kan därigenom ta initiativ till utvecklingsarbete och forskningssatsningar inom för lammproduktionen viktiga områden. Vi har ett gott samarbete med SVA, SLU och Jordbruksverket och är remissinstans för myndigheter i frågor som rör får. Vi samarbetar även med andra aktörer i branschen, till exempel Fåravelsförbundet och Lammproducenterna för att tillsammans skapa en lönsam och hållbar svensk lammproduktion.